

La loteria de Camprodon

La loteria de Camprodon

JOAN VILA

Dimecres passat, el Diari de Girona va publicar un article d'Alba Carmona amb el títol "L'anunci de la loteria va passar a Girona". Explica que l'anunci de la loteria de Nadal d'enguany, en què un home entra en un bar on ha tocat la grossa i el bàrman li fa entrega de la participació que no va recollir puntualment, va ser un fet verídic que va passar a Camprodon a l'any 1914. L'article explica un relat publicat a Diario de Gerona de Avisos y Noticias on un tal Patllari Gananci va adquirir una participació de cinc pessetes del número 50.047 amb la intenció de reservar-ne la meitat pel seu client d'Olot, l'industrial José Puigdemont, tal i com feien habitualment. Quan va saber que havia guanyat va enviar una carta

certificada al seu client dient-li que, havent cobrat 30.000 pessetes de la loteria, posava a la seva disposició les 15.000 que li corresponien. Això sí, reclamant-li les dues pessetes que ell li havia avançat.

No és l'única vegada que cau la loteria a Camprodon, a l'any 1979 també va tocar la de l'estiu. En ambdues ocasions l'impacte sobre la vida de la gent de Camprodon i la seva vall va ser considerable.

La loteria del 1914 va tocar a Can Pineda, una botiga d'embotits i queviures en general que havia comprat dos dècims. En aquells temps -encara passa en algun lloc- les botigues també servien beguda a qui ho demanava, essent una barreja entre botiga i bar. El número 50.047 jugava 5 rals per un premi de 7.500 pessetes. L'impacte econòmic sobre la vall es va veure l'any següent amb l'augment de la construcció. Per exemple, a Alfons Rigat li van tocar 30.000 pessetes que va destinar a construir l'hotel Rigat, avui hotel Camprodon. El Diario de Gerona detalla uns quants agraciats amb la loteria, com un mestre de Llanars amb 6.000 pessetes, en Josep Perramon de Sant Pau de Segúries, l'Àngela Turull de Setcases... explica que un nen que havia amagat una pesseta als seus pares per poder comprar una participació, en veure que li havia tocat una fortuna, es va afanyar a descobrir, plorant d'emoció, la falta comesa, tot dient; "no us preocupeu, som rics...". Explica també que un jove que havia comprat una participació de 2,5 pessetes i que l'havia rebut, va patir una excitació nerviosa quan va saber que havia tocat. Uns carboners que treballaven en un bosc de la vall de Bolòs van ser avisats amb un pal amb una bandera blanca que havien posat dalt un promontori. Així que van veure la bandera van deixar la feina per anar a Camprodon.

Finalment explica que una dona de la Vila de Baix -que vivia a l'antiga plaça d'Espanya, sobre del Núria- havia d'anar a comprar una participació de loteria a Can Pineda amb els diners que li havia donat el seu home que era carabiner i, quan va ser a la botiga va preferir comprar una llanongiseta. Quan va tocar, en Sidro Garcia Aymerich -besavi de la meva dona- va demanar on era la participació, obtenint per resposta "d'on et penses que ha sortit el tall que has menjat?". Cautelosa, l'àvia havia preferit invertir els diners reservats per la compra del dècim en menjar.

L'altre episodi de loteria va passar a l'11 d'agost de l'any 1979 quan va tocar el número 70.129 al bar de Can Manel a Camprodon. El Bar Centro es trobava al primer pis d'una casa dels Quatre Cantons i es pujava per una escala a tocar del riu Ritort. Van tocar 240 milions, el valor de la renda del poble en un any i mig. El premi s'havia repartit en unes 100 persones. Molts clients compraven números cada setmana i, a diferència de Can Gananci, aquest any alguns es van quedar sense premi per no haver-lo comprat abans del sorteig. La nit abans, un divendres, el propietari del bar passà per les taules per acabar de vendre els números que quedaven i, després d'haver fet net,

es va presentar una senyora que volia comprar-ne un, amb la qual cosa el propietari va haver de vendre-n'hi un dels seus. Expliquen que el premi més gran va ser de 8 milions, altres d'1 milió sis-centes mil pessetes, com el d'en Manel Faig, que es va comprar una moto.

La loteria ha tingut molt arrelament en la societat catalana, essent l'esperança de molta gent. Recordo el meu avi Joan Vila, a Sarrià, comprovant tots els números de loteria que tenia per si havia tocat alguna cosa. Fins i tot vaig arribar a la conclusió que aquella era l'única feina que tenia, el seu paper dins la família.

Poc a poc el ritual de la loteria ha anat perdent força a mesura que la societat ha anat complicant les possibilitats: ara hi ha loteria diària o, amb el rasca-rasca, instantània, i els efectes de l'esperança i de la il·lusió s'han anat diluint, perdent intensitat.

Sigui com sigui jo no puc parlar d'il·lusió de loteria perquè no hi jugo mai, ni per Nadal. El joc no m'aporta res, no m'engresca, per la qual cosa no el veig. I si toca als teus amics? Em diuen. Llavors espero que em convidin a prendre alguna cosa per celebrar-ho, els responc.

Així és que, si els agrada el joc, comprin participacions de la loteria, la catalana si pot ser, i els desitjo que els toqui la sort. També és bo per al país que arribin diners extres que molts dels afortunats invertiran en millores dels habitatges o en cobrir deutes pendents. Però creguin-me, si no participen, sempre toca. Almenys el valor de les participacions.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/opinio/2014/12/07/loteria-camprodon/700555.html?utm_source=rss